

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Sprawozdanie za rok 2022 województwo lubuskie
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język włoski
<i>Poziom:</i>	Poziom rozszerzony
<i>Termin egzaminu:</i>	16 maja 2022 r. – poziom rozszerzony
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	19 września 2022 r.

Opracowanie

Dorota Mierzejewska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Hanna Florczak (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie)

Opieka merytoryczna

Ludmiła Stopińska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Beata Trzcińska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Współpraca

Beata Dobrosielska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Agata Wiśniewska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Mariola Jaśniewska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Pracownie ds. Analiz Wyników Egzaminacyjnych okręgowych komisji egzaminacyjnych

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu

Krystyna Dziamska

Anna Sperling

Centralna Komisja Egzaminacyjna

ul. Józefa Lewartowskiego 6, 00-190 Warszawa

tel. 22 536 65 00, fax 22 536 65 04

e-mail: sekretariat@cke.gov.pl

www.cke.gov.pl

Język włoski

Poziom rozszerzony

1. Opis arkusza

W roku szkolnym 2021/2022 egzamin maturalny z języka włoskiego został przeprowadzony na podstawie wymagań egzaminacyjnych określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r.¹

Arkusz egzaminacyjny z języka włoskiego na poziomie rozszerzonym składał się z 29 zadań zamkniętych różnego rodzaju (wyboru wielokrotnego, zadań na dobieranie) oraz 9 zadań otwartych, w tym 8 krótkiej i 1 rozszerzonej odpowiedzi. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności w czterech obszarach: rozumienia ze słuchu (12 zadań zamkniętych), rozumienia tekstów pisanych (13 zadań zamkniętych), znajomości środków językowych (4 zadania zamknięte i 8 zadań otwartych krótkiej odpowiedzi) oraz tworzenia wypowiedzi pisemnej (1 zadanie otwarte rozszerzonej odpowiedzi). Zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu były oparte na nagranych tekstach, odtworzonych podczas egzaminu z płyty CD, natomiast zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych oraz dwa zadania sprawdzające znajomość środków językowych były oparte na tekstach autentycznych lub w minimalnym stopniu adaptowanych zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym. Za rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 50 punktów (1 punkt za każde zadanie zamknięte lub otwarte w obszarach rozumienia ze słuchu, rozumienia tekstów pisanych i znajomości środków językowych oraz 13 punktów za wypowiedź pisemną).

2. Dane dotyczące populacji zdających

TABELA 6. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym*

Liczba zdających		5
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	3
	z techników	2
	ze szkół na wsi	0
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	0
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	1
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	1
	ze szkół publicznych	5
	ze szkół niepublicznych	0
	kobiety	4
	mężczyźni	1

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

¹ Załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. poz. 493, z późn. zm.).

TABELA 7. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	0
	słabowidzący	0
	niewidomi	0
	słabosłyszący	0
	niesłyszący	0
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	0
	ogółem	0

3. Przebieg egzaminu

TABELA 8. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu		16 maja 2022 r.	
Czas trwania egzaminu		150 minut	
Liczba szkół		5	
Liczba zespołów egzaminatorów*		Zespół Krajowy	
Liczba egzaminatorów*		1	
Liczba obserwatorów ² (§ 8 ust. 1)		0	
Liczba unieważnień ³	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu egzaminu	0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu	0
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	0
Liczba wglądów ³ (art. 44zzz)		0	

* Dane dotyczą obu poziomów egzaminu (podstawowego i rozszerzonego) łącznie.

² Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016, poz. 2223, z późn. zm.).

³ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2020 r. poz. 1327, z późn. zm.).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki zdających

TABELA 9. Wyniki zdających – parametry statystyczne*

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
ogółem	5	-	-	-	-	82	-
w tym:							
z liceów ogólnokształcących	3	-	-	-	-	93	-
z techników	2	-	-	-	-	66	-

* Dane dotyczą tegorocznych absolwentów. Parametry statystyczne są podane dla grup liczących 30 lub więcej zdających.

Poziom wykonania zadań

TABELA 10. Poziom wykonania zadań

Rozumienie ze słuchu

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Poziom wykonania zadania (%)
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie wypowiedzi ustne [...] o różnorodnej formie i długości, w różnych warunkach odbioru [...].</i>	2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	100
1.2.		2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	100
1.3.		2.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	80
2.1.		2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	100
2.2.			80
2.3.			100
2.4.			80
3.1.			100
3.2.		2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	80
3.3.			80
3.4.			100
3.5.			2.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.

Rozumienie tekstów pisanych

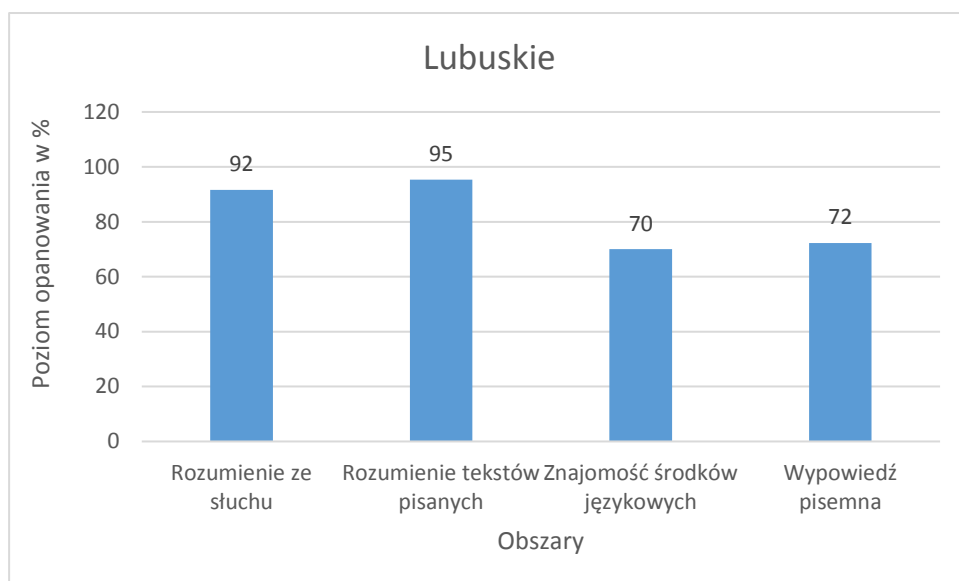
Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Poziom wykonania zadania (%)
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie wypowiedzi [...] pisemne o różnorodnej formie i długości [...].</i>	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	100
4.2.			100
4.3.			100
4.4.			100
5.1.		3.6) Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	100
5.2.			80
5.3.			80
5.4.			100
6.1.		3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	100
6.2.			100
6.3.		3.2) Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	100
6.4.		3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	80
6.5.		3.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	100

Znajomość środków językowych

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Poziom wykonania zadania (%)
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
7.1.	<p>I. Znajomość środków językowych.</p> <p><i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i></p>	<p>1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</p>	60
7.2.			100
7.3.			80
7.4.			100
8.1.			60
8.2.			80
8.3.			80
8.4.			80
9.1.			40
9.2.			60
9.3.			40
9.4.			60

Wypowiedź pisemna

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Kryteria	Poziom wykonania zadania (%)
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe		
10.	<p>I. Znajomość środków językowych</p> <p>III. Tworzenie wypowiedzi</p> <p>IV. Reagowanie na wypowiedzi</p> <p>tj. Wypowiedź pisemna</p>	5.1) R Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.	treść	84
		5.2) R Zdający przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu.		
		5.4) Zdający relacjonuje wydarzenia z przeszłości.	spójność	90
		5.5) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia.		
		5.9) Zdający opisuje doświadczenia swoje i innych.		
5.11) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.	zakres środków językowych	60		
7.8) Zdający [...] udziela rady.		poprawność środków językowych	53	
		1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].		

Komentarz – na podstawie wyników wszystkich zdających w kraju

Poziom rozszerzony

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych, którzy przystąpili do egzaminu maturalnego z języka włoskiego na poziomie rozszerzonym, uzyskali za rozwiązanie zadań w arkuszu egzaminacyjnym średni wynik 68% punktów. Najwyższy wynik zdający osiągnęli w części arkusza sprawdzającej rozumienie ze słuchu (średni wynik – 80%). Większym wyzwaniem dla maturzystów okazało się rozumienie tekstów pisanych oraz tworzenie wypowiedzi pisemnej (średni wynik – odpowiednio 77% i 61%). Najniższe wyniki osiągnęli w części sprawdzającej znajomość środków językowych (średni wynik – 53%).

W obszarze rozumienia ze słuchu łatwe dla zdających były zadania sprawdzające ogólne zrozumienie tekstu (średni wynik – 85%). Poziom wykonania poszczególnych zadań był jednak zróżnicowany i wahał się od 73% do 90%.

Maturzyści najlepiej poradzili sobie z zadaniem 3.5., sprawdzającym umiejętność określania kontekstu wypowiedzi. Prawidłową odpowiedź **C.** wskazało 90% zdających. Słusznie uznali oni, że wywiad jest przeprowadzany z autorką biografii słynnej włoskiej dziennikarki Oriany Fallaci. Znacznie trudniejsze okazało się natomiast zadanie 1.2., sprawdzające umiejętność określania intencji nadawcy tekstu. Wypowiedź, w której wyjaśnia się, dlaczego ludzie mają ochotę na jedzenie słodczy, prawidłowo zrozumiało 73% maturzystów.

Za zadania sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji zdający osiągnęli średni wynik 77%.

Maturzyści dobrze poradzili sobie z zadaniem 2., w którym należało dopasować zdania do wysłuchanych wypowiedzi osób mówiących o różnych rodzajach kursów edukacyjnych. Średni wynik w tym zadaniu wyniósł 79% (od 72% poprawnych odpowiedzi w zadaniach 2.2. i 2.4. do 87% poprawnych odpowiedzi w zadaniu 2.1.).

Łatwe dla zdających okazało się także zadanie 3., które opierało się na rozmowie dotyczącej życia dziennikarki Oriany Fallaci (średni wynik – 79%). Najwięcej problemów sprawiło zadanie 3.2., które prawidłowo rozwiązało 71% maturzystów.

3.2. La persona intervistata dice che

- A. la famiglia di Oriana stava bene economicamente.
- B. i genitori di Oriana avevano un'istruzione modesta.
- C. il padre di Oriana si teneva alla lontana dalla politica.
- D. i parenti di Oriana hanno influito minimamente sulla sua crescita.

Fragment transkrypcji:

Giornalista: In quale famiglia è cresciuta Oriana Fallaci?

Donna: In una famiglia di un certo livello culturale, anche se sua madre era sarta e suo padre operaio. Avevano fatto solo la scuola elementare, ma erano persone che amavano leggere e informarsi. Lei fin da bambina aveva avuto questo esempio. I libri li compravano a rate, erano la cosa più preziosa in casa. Era una famiglia in cui c'erano pochi soldi, ma quei pochi venivano spesi per la cultura. Il padre era socialista, durante la guerra era partigiano. Per lui la politica era importante. Mentre lo zio di Oriana, il redattore Bruno Fallaci, le ha trasmesso l'amore per il giornalismo. Ho messo molte foto dei suoi famigliari nel capitolo sulla sua infanzia, erano persone fondamentali per la sua crescita.

Na poprawną odpowiedź **B.** naprowadzał zdających fragment wypowiedzi, w którym Cristina De Stefano opisuje rodzinę sławnej dziennikarki, nawiązując między innymi do wykształcenia jej rodziców. Dowiadujemy się, że matka Oriany była krawcową, a ojciec robotnikiem, i że oboje ukończyli tylko szkołę podstawową (*sua madre era sarta e suo padre operaio. Avevano fatto solo la scuola elementare*). Ci ze zdających, którzy uważnie wysłuchali całej wypowiedzi, nie mogli mieć wątpliwości odnośnie tego, że pozostałe odpowiedzi nie były zgodne z tekstem. Ta część zdających, która zaznaczyła odpowiedź A., być może zasugerowała się informacją, że Oriana wychowała się w rodzinie o odpowiednim poziomie kultury, w której pieniądze wydawano na książki (*[è cresciuta] In una famiglia di un certo livello culturale. [...] c'erano pochi soldi, ma quei pochi venivano spesi per la cultura*), i nie zwróciła uwagi na informację, że pieniędzy w domu było mało, a książki kupowano na raty. Zdający, którzy zaznaczyli odpowiedź C., prawdopodobnie skupili swoją uwagę na pojedynczym wyrazie *la politica*, który występuje również w tekście (*per [il padre] la politica era importante*.) Z nagrania dowiadujemy się także, że rodzina miała ogromny wpływ na rozwój Oriany, co jednoznacznie wykluczało odpowiedź D.

Część arkusza sprawdzająca rozumienie tekstów pisanych nie sprawiła tegorocznym maturzystom większych problemów. Osiągnęli oni wysokie wyniki w zadaniach sprawdzających umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (zadania 4.1.–4.4. oraz 6.1., 6.2. i 6.4. – średni wynik 82%), dobrze poradzili sobie również z zadaniami sprawdzającymi umiejętność ogólnego rozumienia tekstu (zadania 6.3. i 6.5. – średni wynik 75%).

Najłatwiejsze w całym arkuszu egzaminacyjnym okazało się zadanie 4. (średni wynik – 89%). Tekst zadania 4. został podzielony na trzy części i dotyczył stylu życia zwanego minimalizmem. Zdecydowana większość zdających dopasowała do podanych zdań właściwe części tekstu. Maturzyści nie mieli też trudności z rozwiązaniem zadań 6.1. i 6.2., sprawdzających zrozumienie fragmentu tekstu literackiego, który opowiada o tym, co wynikało ze znalezienia skorpiona przez jedną z turystek mieszkających w hotelu w Egipcie (odpowiednio 81% i 82% poprawnych odpowiedzi).

Wśród zadań sprawdzających umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji najtrudniejsze okazało się zadanie 6.4.

6.4. L'autore del testo ha visto il suo primo serpente

- A.** durante una gita in montagna.
- B.** nel reparto dei terrari in uno zoo.
- C.** passando le vacanze in campagna.
- D.** nel corso di una passeggiata in periferia.

Fragment tekstu:

Dove potete incontrare un serpente? La maggior parte dei ragazzi, anche se vivono in campagna o ci vengono per le ferie, non hanno mai avuto un contatto con i serpenti, se non nello zoo, dove questi animali stanno chiusi nei terrari. In libertà ce ne sono sempre di meno. Il mio primo "faccia a faccia" con un serpente è avvenuto quando mio padre lavorava come guardaboschi nelle Dolomiti e d'autunno mi portava con sé a fare camminate tra le valli e le cime. Però ultimamente ho notato un serpente passeggiando nella periferia di una città, quindi anche voi, aprendo ben bene gli occhi, potete imbattervi in questi animali e documentare questo incontro. In questo modo arricchiremo insieme il nostro sito.

Poprawną odpowiedź **A.** wskazało 55% zdających. Wymagało to zrozumienia dłuższego fragmentu tekstu dotyczącego pierwszego spotkania autora tekstu z wężem. Miało to miejsce jesienią podczas spaceru po Dolomitach z ojcem, który był leśnikiem. Być może pewną trudność leksykalną dla zdających stanowiło znajdujące się w tekście wyrażenie *il mio primo „faccia a faccia” con un serpente*, wskazujące na pierwszy bezpośredni kontakt autora z gadem. 38% zdających wybrało odpowiedź D. Najprawdopodobniej zasugerowali się oni zdaniem *ultimamente ho notato un serpente passeggiando nella periferia di una città*, nie zwrócili jednak uwagi na informację o przedziale czasowym, w którym to spotkanie nastąpiło. Zadanie dotyczy bowiem pierwszego spotkania z wężem, natomiast w powyższym zdaniu znajduje się określenie *ultimamente*.

W tej części arkusza sprawdzana była również umiejętność określania głównej myśli części tekstu (zadanie 6.3. – 76% poprawnych odpowiedzi). Większość maturzystów nie miała problemów ze zrozumieniem, że w ostatnim akapicie pierwszego tekstu w zadaniu 6. bohater opisuje sposób pracy słynnego egipskiego zaklinacza węży. Wskazali oni odpowiedź **A.** (*Nell'ultimo paragrafo il dottor Lambertz descrive il modo in cui lavorava l'incantatore.*) jako prawidłową. Nieco gorzej zdający poradzili sobie z zadaniem 6.5., sprawdzającym określenie intencji autora tekstu (73% poprawnych odpowiedzi). Autor tekstu zachęcał czytelników do czynnego udziału w inicjatywie związanej z popularyzacją pozytywnego wizerunku węży w społeczeństwie – odpowiedź **B.** (*L'autore del testo vuole invitare a partecipare a un'iniziativa legata ai serpenti.*). Część zdających wybrała jednak odpowiedź A. (*L'autore del testo vuole sconsigliare ai turisti di fare fotografie ai serpenti pericolosi.*), prawdopodobnie ze względu na pomylenie użytego w tym zdaniu czasownika *sconsigliare* z jego antonimem *consigliare*.

Dobre wyniki zdający uzyskali również za zadanie 5., sprawdzające umiejętność rozpoznawania związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu (średni wynik – 71%). Poziom wykonania poszczególnych zadań był zróżnicowany i wyniósł od 61% poprawnych odpowiedzi w zadaniu 5.2. do 82% poprawnych odpowiedzi w zadaniu 5.3. Tekst opowiadał o lokalnych wersjach klasycznej gry planszowej *Monopol*. Przyjrzyjmy się najtrudniejszemu i najłatwiejszemu zadaniu, które sprawdzały tę właśnie umiejętność.

VERSIONI LOCALI DI MONOPOLI

Chi di voi non ha mai sognato, giocando a Monopoli, di muoversi tra le vie e i monumenti della propria città? Ed ecco che, nell'era del digitale e del dominio dei videogiochi, il celebre gioco in scatola sta vivendo una seconda giovinezza con le sue versioni "locali". **5.1. B** A suggerirgli questo modo di trovare fondi per realizzare il progetto era stata l'artista livornese Giusy Anzovino. La sua Livornopoli ha avuto tanto successo che le confezioni sono state vendute in pochissimi giorni. Questo esempio ha ispirato gente fantasiosa di tutta Italia. **5.2. E** Ispirandosi a Livornopoli hanno creato Romopoli e Pesaropoli, mentre Palermopoli e Bolognopoli sono all'orizzonte.

La stessa strada è stata seguita dagli autori di Torinopoli, un gruppo di amici torinesi. La loro idea è nata una sera quasi per scherzo, diventando in pochissimo tempo il regalo più ricercato per Natale. Gli abitanti di Torino finalmente hanno avuto la loro città in miniatura. Ci sono i suoi personaggi classici, i suoi proverbi e le sue tradizioni.

5.3. A La presenza di tutti questi luoghi ha convinto diverse aziende locali a sponsorizzare il progetto in cambio di un posto sul tabellone. Il successo è stato di nuovo enorme, con le tremila scatole della prima edizione esaurite in pochi giorni e code chilometriche per assicurarsi le ultime scatole nei punti vendita sparsi in giro per la città.

Allora perché non realizzare un Monopoli personalizzato per ogni città? "Pensi di conoscere bene la tua città, i proverbi, le usanze e le informazioni più segrete? Allora proponi la tua versione del gioco!" A lanciare questa proposta sono stati proprio i ragazzi di Torinopoli, ospiti su Radio DeeJay. **5.4. D** Quella tedesca potrebbe preparare la sua Berlinopoli e chissà se in futuro non arrivino anche Viennopoli o Atenopoli. Ma soprattutto ci aspettiamo il contributo dagli abitanti di Monopoli, bellissima città che veramente si trova sulle mappe, in provincia di Bari.

- A.** Non mancano poi le sue strade, musei, negozi tradizionali e bar storici né altri posti rinomati.
- B.** Le hanno ideate e prodotte gruppi di persone appassionate grazie ai finanziamenti raccolti in rete.
- C.** Al contrario, molti torinesi lo comprano per portarselo a casa come un souvenir del tutto originale.
- D.** Alcune città italiane hanno subito risposto al loro appello e a breve potrebbero farlo anche diverse capitali europee.
- E.** Infatti, centinaia di giocatori, spinti dall'orgoglio e dall'amore per la propria città, hanno deciso di seguirlo.

Zadanie wymagało dostrzeżenia związków logicznych i gramatycznych między wstawianym zdaniem a zdaniami przed luką i po niej. Najłatwiejsze dla zdających było zadanie 5.3. Prawidłową odpowiedź **A**. wskazało 82% maturzystów. W tym fragmencie tekstu autor opisuje planszę turyńskiej wersji gry *Monopol*. Wspomina, że znalazły się na niej postacie, przysłowia i tradycje związane właśnie z Turynem. Zdający logicznie uzupełnili lukę zdaniem mówiącym o barach, muzeach i sklepach charakterystycznych dla tego miasta. Jako

logiczne „zamknięcie” tej myśli pojawia się w tekście stwierdzenie, że o miejsce na planszy walczyli lokalni przedsiębiorcy, chcący zareklamować swój biznes.

Więcej problemów przysporzyło maturzystom uzupełnienie luki 5.2. Wyraźny związek pomiędzy zdaniem **E.** a zdaniami otaczającymi lukę zauważyło 61% zdających. W zdaniu poprzedzającym lukę autor wyjaśnia, że przykład artystki z Livorno zainspirował kolejną grupę kreatywnych Włochów, którzy postanowili pójść śladem kobiety i stworzyli inne lokalne wersje gry. Aby uzyskać logiczny ciąg zdań i poprawnie wskazać odpowiedź przydatna okazała się umiejętność identyfikowania wyrazów, do których odnoszą się poszczególne zaimki użyte w danym fragmencie tekstu. Użyty w odpowiedzi **E.** zaimek *lo* w wyrażeniu *hanno deciso di seguirlo* odnosi się do rzeczownika *esempio* ze zdania poprzedzającego lukę. Ci ze zdających, którzy zaznaczyli prawidłową odpowiedź, zwrócili również uwagę na konieczność uzgodnienia podmiotu w następujących po sobie zdaniach: logiczną kontynuacją wyrażenia *centinaia di giocatori hanno deciso di seguirlo* jest użycie w zdaniu następującym po luce orzeczenia nadal w trzeciej osobie liczby mnogiej (*ispirandosi a Livornopoli hanno creato Romopoli e Pesaropoli.*).

Część arkusza sprawdzająca znajomość środków językowych okazała się dla zdających umiarkowanie trudna (średni wynik – 53%). Analiza rozwiązań zadań pokazuje, że wielu tegorocznych maturzystów nie opanowało w wystarczającym stopniu struktur gramatyczno-leksykalnych z zakresu poziomu rozszerzonego.

Maturzyści najlepiej poradzili sobie z zadaniem 7., w którym należało wybrać poprawne uzupełnienie luk w krótkim tekście opowiadającym o życiu włoskiego kompozytora Gioacchino Rossiniego (średni wynik – 71%). Bardzo łatwy dla zdających okazał się wybór właściwego przymiotnika w wyrażeniu *la terza e ultima volta* (odpowiedź **D.**) w zadaniu 7.4. Poprawnej odpowiedzi udzieliło 88% maturzystów. Trudniejszy natomiast okazał się wybór przyimka w zadaniu 7.2. W tym fragmencie tekstu autor informuje, że Rossini sprowadzał do Paryża najróżniejsze włoskie przysmaki. Poprawnej odpowiedzi **A.** (*Il maestro italiano ha trascorso diversi anni della sua vita a Parigi, città in cui faceva arrivare mille specialità, direttamente dall'Italia.*) udzieliło 62% zdających. Atrakcyjnym dla maturzystów był dystraktor **D.** (*città da cui faceva arrivare mille specialità*). Nie uzupełniał on jednak tekstu w logiczny sposób. Problemem dla zdających okazało się w tym przypadku rozróżnienie znaczeń pomiędzy wyrażeniem *far arrivare in una città* a wyrażeniem *far arrivare da una città*.

Trudniejsze od zadania 7. okazały się zadania otwarte. Średni wynik za zadanie 8. wyniósł 45% punktów możliwych do uzyskania, a za zadanie 9. – 43% punktów.

W zadaniu 8. zdający mieli przekształcić wyrazy podane w nawiasie tak, aby powstał spójny i logiczny tekst. Wyniki za poszczególne zadania wahały się od 37% (zadanie 8.4.) do 57% poprawnych odpowiedzi (zadanie 8.2.). W najłatwiejszym dla tegorocznych maturzystów zadaniu należało wykazać się umiejętnością utworzenia rzeczownika *proprietario* od podanej formy rzeczownika *proprietà*. Wśród najczęstszych błędnych odpowiedzi pojawiał się przymiotnik *proprio*. Niektórzy zdający być może wpisywali go w lukę ze względu na wysoką frekwencję jego użycia w języku włoskim, jednakże nie zwrócili uwagi, że nie uzupełniał on tego fragmentu tekstu w logiczny sposób. Najtrudniejsze okazało się zadanie 8.4., w którym od podanego rzeczownika *accesso* należało utworzyć formę przymiotnika *accessibile*. Prawidłowo uzupełniła to zdanie niewiele ponad jedna trzecia zdających. Wśród często popełnianych błędów pojawiły się błędy ortograficzne (brak podwójnego c lub podwójnego s). Część zdających błędnie tworzyła formy pochodzące od zupełnie innych wyrazów (np. od czasowników *accendere* czy *accettare*).

Największe wyzwanie dla maturzystów stanowiło zadanie 9., w którym należało uzupełnić zdania z luką tak, aby zachować sens zdania wyjściowego, wykorzystując jednocześnie podany wyraz (średni wynik – 43%). Poziom wykonania poszczególnych zadań wahał się od 33% do 59% poprawnych odpowiedzi. Zdający poradziли sobie najlepiej z zadaniem 9.2., sprawdzającym umiejętność stosowania strony biernej. Większość maturzystów poprawnie utworzyła zdanie *La risposta alla mail deve essere scritta oggi stesso*, pamiętając o użyciu prawidłowej, nieregularnej formy *participio passato* czasownika *scrivere* oraz o uzgodnieniu jej z podmiotem w formie żeńskiej. Najtrudniejsze okazało się natomiast zadanie 9.1., w którym należało przekształcić wyrażenie użyte w zdaniu wyjściowym (*benché studi*) stosując formę *pur studiando*. Ci z maturzystów, którzy nie poradziли sobie z tym przykładem, zamiast formy *gerundio presente* wpisywali w lukę formę bezokolicznika bądź trybu *congiuntivo*, tworząc gramatycznie niepoprawne konstrukcje.

W tej części arkusza wielu maturzystów nie poradziło sobie również z zadaniem 9.3., sprawdzającym umiejętność przekształcania mowy niezależnej na mowę zależną. Trudnością okazało się zastosowanie formy *condizionale passato* w strukturze *futuro nel passato* (tzw. przyszłość w przeszłości), która wyraża czynność późniejszą w stosunku do czynności podanej w zdaniu głównym w czasie przeszłym. Poprawne zdanie utworzyło 34% maturzystów (*Donatella mi aveva detto che mi avrebbe mandato una cartolina, ma poi se n'è dimenticata.*). W odpowiedziach zdających występowały najróżniejsze błędne formy, zaczynając od pozostawienia czasu *futuro*, poprzez użycie czasów przeszłych (*passato prossimo, trapassato prossimo*), a kończąc na całkowicie nieuzasadnionym w tym przypadku użyciu form *congiuntivo passato* czy *congiuntivo imperfetto*.

W części arkusza sprawdzającej umiejętność tworzenia wypowiedzi pisemnej zdający uzyskali średni wynik 61%. Maturzyści mieli do wyboru napisanie rozprawki przedstawiającej wady i zalety przejścia na dietę wegetariańską lub napisanie artykułu do szkolnej gazetki o spotkaniu ze specjalistą od bezpieczeństwa w sieci i o zaleceniach tego specjalisty dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu.

Najwyższy średni wynik maturzyści osiągnęli w kryterium spójności i logiki – 70%. Dość dobry był również wynik w kryterium zgodności z poleceniem – 69%. Zdający chętniej wybierali rozprawkę, a większość z nich pisała ciekawe prace. Jednak część zdających nadal popełniała błędy w formułowaniu tezy, mimo że jest to forma wypowiedzi, która co roku pojawia się na egzaminie z języka włoskiego i jest najczęściej ćwiczona podczas zajęć lekcyjnych w szkołach. Pojawiały się tezy w formie pytania otwartego (*Diventare vegetariani è veramente una buona decisione?*), które nie zapowiadało oczekiwanej struktury rozprawki, czyli przedstawienia argumentów „za i przeciw”. Były też prace, w których zdający całkowicie zapominali o postawieniu tezy. Zaproponowany na tegorocznym egzaminie temat rozprawki niektórym maturzystom sprawił też trudności w doborze właściwych argumentów. Pisali oni ogólnie o plusach i minusach zdrowego trybu życia bądź odbiegali od tematu, wymieniając zalety i wady samodzielnego przygotowywania posiłków. Zdający, którzy wybrali artykuł, również popełniali błędy. Do najczęstszych należało pomijanie zakończenia. Prace często kończyły się na realizacji drugiego elementu polecenia, bez uwzględnienia właściwego zakończenia wypowiedzi. Maturzyści zapominali też o zatytułowaniu artykułu. Powyższe usterki w pracach maturalnych skutkowały utratą punktów w kryterium zgodności z poleceniem.

Dużą trudność sprawiło tegorocznym maturzystom spełnienie wymagań dla pozostałych dwóch kryteriów podlegających ocenie w wypowiedzi pisemnej. W kryterium poprawności

językowej oraz w kryterium zakresu środków językowych zdający uzyskali średni wynik 52% punktów. To pokazuje, że około połowa tegorocznych maturzystów stosowała głównie słownictwo i struktury leksykalno-gramatyczne o wysokim stopniu pospolitości, a jakość zaprezentowanego przez nich języka nie spełniała wymagań określonych dla poziomu rozszerzonego. Ograniczona znajomość leksyki i struktur gramatycznych sprawiły, że mieli kłopoty z precyzyjnym wyrażaniem myśli, ich wypowiedzi były pozbawione naturalności, a w skrajnych przypadkach nawet niezrozumiałe dla odbiorcy.

Wnioski

Analiza wyników egzaminu z języka włoskiego pozwala na wyciągnięcie następujących wniosków dotyczących pracy z maturzystami w kolejnych latach:

- ❖ Biorąc pod uwagę ograniczony zasób słownictwa zdających, zwłaszcza przystępujących do egzaminu na poziomie rozszerzonym, można stwierdzić, że podczas zajęć lekcyjnych wskazane byłyby dodatkowe ćwiczenia wzbogacające zasób słownictwa, np. słowotwórstwo, stosowanie wyrazów bliskoznacznych i o znaczeniu przeciwnym, grupowanie wielu różnych wyrazów według podanych kategorii, zastępowanie struktur o wysokim stopniu pospolitości wyrażeniami synonimicznymi itp. Analiza atrakcyjności dystraktorów pozwala wysnuć wniosek, że właśnie nieznanostwo słownictwa jest często przyczyną udzielenia błędnej odpowiedzi na egzaminie maturalnym.
- ❖ Zadania sprawdzające znajomość środków językowych, zarówno na poziomie podstawowym, jak i rozszerzonym, od lat są największym wyzwaniem dla maturzystów. Wielu zdających uzyskuje niskie wyniki, a czasem nie podejmuje nawet próby rozwiązania tych zadań. Należy mieć świadomość, że ograniczona znajomość struktur gramatycznych może wpływać nie tylko na wynik osiągnany przez zdających w zadaniach sprawdzających znajomość środków językowych, ale często powoduje też błędne rozwiązanie zadań w części sprawdzającej rozumienie słuchanych i pisanych tekstów. Przysparza też trudności z precyzyjnym wyrażaniem myśli, co wpływa na obniżenie wyniku w zadaniu sprawdzającym tworzenie wypowiedzi pisemnej.
- ❖ Tegoroczni maturzyści, którzy rozwiązywali zadania w arkuszu na poziomie rozszerzonym, osiągnęli niskie wyniki w zadaniach sprawdzających znajomość środków językowych, w których należało posłużyć się odpowiednią formą imiesłowu biernego *participio passato* podanego czasownika. Jest to jedna z podstawowych form czasownikowych w języku włoskim. Bardzo ważne jest, aby uczniowie potrafili stworzyć regularne i nieregularne formy *participio passato* oraz poprawnie użyć je w tworzonych przez siebie wypowiedziach, zarówno przy uzupełnianiu zadań otwartej odpowiedzi (zadań z luką), jak i przy pisaniu wypracowania. Istotne jest, aby w procesie edukacyjnym położyć nacisk na różnego rodzaju ćwiczenia, które pozwolą uczniom utrwalić znajomość form *participio passato*, a tym samym umożliwić im swobodne tworzenie krótszych i dłuższych wypowiedzi.
- ❖ W przypadku wypowiedzi pisemnych warto zwrócić uwagę uczniów na to, aby działali w sposób planowy. Zdarza się, że maturzyści pomijają w swoich wypowiedziach elementy kluczowe dla pełnej realizacji tematu lub realizują je pobieżnie. Dobrze byłoby uświadamiać im, że napisanie pracy egzaminacyjnej musi być poprzedzone dokładną analizą tematu, przemyśleniem struktury wypowiedzi, doбором odpowiednich argumentów. Pisząc wypracowanie zdający powinien skoncentrować się na wymaganych elementach tematu, tak aby w pracy nie znalazły się fragmenty odbiegające od tematu lub nie na temat. Należy pamiętać, że fragmenty wypracowania nie na temat nie są uwzględniane w liczbie słów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych, co może skutkować obniżeniem punktacji za wypowiedź pisemną.
- ❖ Często zaobserwowane usterki w wypowiedziach pisemnych na poziomie rozszerzonym to brak tytułu w artykule, brak tezy w rozprawce czy brak zakończenia wypowiedzi. Zapoznanie, a potem regularne przypominanie uczniom kryteriów oceniania wypowiedzi

pisemnej może sprawić, że uda im się uniknąć błędów, które mogą skutkować obniżeniem punktacji w kryterium zgodności z poleceniem.